

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. július 5.
(OR. en)

11492/23

**Intézményközi referenciaszám:
2023/0252(COD)**

**POLCOM 148
SPG 5
CODEC 1290**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. július 4.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 426 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 426 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 426 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.7.4.
COM(2023) 426 final

2023/0252 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK
tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 978/2012/EU
európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról**

INDOKOLÁS

1 A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió (EU) az általános vámkedvezményrendszer (GSP) keretében 1971 óta nyújt kereskedelmi kedvezményeket fejlődő országoknak¹. Ez az eljárás az EU külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezésekkel² összhangban a közös uniós kereskedelempolitika része.

A GSP az egyik legfontosabb uniós eszköz, amely az alapvető emberi és munkajogok, a környezetvédelem és a jó kormányzás előmozdítása révén segíti a fejlődő országokat abban, hogy a kereskedelem révén integrálódjanak a világgazdaságba, csökkentsék a szegénységet és támogassák a fenntartható fejlődést. A GSP három előírásból áll:

- Standard előírás (a továbbiakban: standard GSP): az alacsony jövedelmű és a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országoknál az uniós tarifacsoportok kétharmada esetében a vámok csökkentése vagy teljes eltörlése.
- GSP+: a fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra vonatkozó különleges ösztönző előírás, amely a vámtarifákat a standard GSP-vel jórészt azonos tarifacsoportok esetében 0 %-ra csökkenti. Olyan kiszolgáltatott helyzetben lévő, alacsony jövedelmű és a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országok részesülnek támogatásban, amelyek az emberi jogokkal, a munkavállalói jogokkal, a környezetvédelemmel és a jó kormányzással kapcsolatosan 27 nemzetközi egyezményt végrehajtanak.
- EBA (fegyver kivételével mindent): a legkevésbé fejlett országokra vonatkozó különleges előírás, amely vám- és kvótamentes hozzáférést biztosít számukra az uniós piachoz a fegyverek és lőszerek kivételével minden termék tekintetében.

A jelenlegi rendszer a 978/2012/EU rendeleten³ alapul, és 2023. december 31-ig alkalmazandó. Amennyiben a meglévő rendeletet felváltó új rendelet nem kerül elfogadásra az említett időpont előtt, a standard GSP-előírások és a GSP+ előírások 2024. január 1-jétől hatályukat veszítik. A fejlődő országokból származó, a standard GSP és a GSP+ szerinti behozatalra így a legnagyobb kedvezményes vámtétel vonatkozna. A legkevésbé fejlett országokból származó behozatal azonban továbbra is az EBA-megállapodás hatálya alá tartozna, amelynek esetében az alkalmazás hatálya nem szűnik meg.

¹ A „fejlődő országok” kifejezés a WTO terminológiáját követi, lásd például a WTO létrehozásáról szóló Marrákési Egyezmény bevezetőjét („Felismerve továbbá, hogy pozitív erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a fejlődő országok és különösen a legkevésbé fejlett országok gazdasági fejlődésük igényeivel arányos részesedést szerezzenek a nemzetközi kereskedelem növekedéséből”) és a GATT felhatalmazó záradékát (megkülönböztetett és kedvezőbb elbánásról, viszonyosságról és teljesebb részvétlről szóló határozat).

² Az Európai Unióról szóló szerződés – V. CÍM: AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK – 1. fejezet: Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések – 21. cikk, http://data.europa.eu/eli/treaty/teu_2008/art_21/oj.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 978/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 303., 2012.10.31., 1. o.).

Az Európai Bizottság 2021. szeptember 22-én elfogadta az általános vámkedvezményrendszer alkalmazásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot⁴. A javaslat szerint 2024. január 1-jétől hatályos új rendelet hatályon kívül helyezné a 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet. A rendes jogalkotási eljárás folyamatban van, de még nem zárult le, és fennáll a kockázata annak, hogy nem zárul le időben. Ezért biztosítani kell a rendszer 2023. december 31. utáni működésének folytonosságát. A GSP jogi szabályozásában a folytonosság megszakadása azzal a következménnyel járna, hogy a GSP keretében lebonyolított összes import visszakerülne a legnagyobb kedvezményes elbánás (MFN) rendszerébe, kivéve „a fegyver kivételével mindent” (EBA) előírás hatálya alá tartozó, legkevésbé fejlett országokból származó behozatalt, és ez jelentős gazdasági sokkhatásokat okozna az EU-ban és a kedvezményezett országokban működő vállalatok számára.

Az előterjesztett javaslat célja a folytonosság és a meglévő szabályok alkalmazásának meghosszabbítására irányuló jogalkotási eljáráshoz és a fent vázolt negatív következmények elkerüléséhez szükséges idő biztosítása. A Bizottság szerint a GSP-rendeletet a lehető legkorábbi időponttól kezdődően alkalmazni kell majd, amely időpontban a meglévő rendszer ideiglenes meghosszabbításának véget kell érnie. Ezért a Bizottság javasolja, hogy a jelenlegi rendelet változtatások nélkül 2023. december 31. után is hatályban maradjon addig az időpontig, amikor a következő rendeletet a jogalkotók elfogadják, és az – megfelelő átmeneti időszakot követően – hatályba lép.

Tekintettel az azzal kapcsolatos bizonytalanságokra, hogy mennyi időre lesz szükség az új GSP-rendelettel kapcsolatos jogalkotási folyamat befejezéséhez, a Bizottság javasolja a jelenlegi GSP-rendelet érvényességének 2027. december 31-ig történő meghosszabbítását. Ez elegendő időt biztosítana a jelenlegi rendelet helyébe lépő rendelet előkészítésére, megvitatására és elfogadására, valamint arra, hogy a gazdasági szereplők és a kedvezményezett országok fel tudjanak készülni az új rendeletről eredő változtatásokra, annak a kockázata nélkül, hogy egy határozatlan időtartamú meghosszabbítás állandósítaná a jelenlegi helyzetet és késleltetné a rendszer időszerű reformját.

Ez a javaslat csak a 978/2012/EU rendelet alkalmazásának időtartamát módosítja.

A jelenlegi GSP-rendelet javasolt meghosszabbításával kapcsolatban nem merülnek fel az uniós költségvetést terhelő költségek. Alkalmazása a jelenlegi helyzethez képest nem okozna vámbevétel-kiesést sem.

⁴ COM(2021) 579 final, Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az általános vámkedvezményrendszer alkalmazásáról és a 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A Közösség 1971 óta általános vámkedvezményrendszer (Generalised Scheme of Preferences, GSP) keretében kereskedelmi kedvezményeket nyújt a fejlődő országoknak.
- (2) A 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ az általános vámkedvezményrendszer (a továbbiakban: rendszer) 2023. december 31-ig történő alkalmazásáról rendelkezik, kivéve a legkevésbé fejlett országokra vonatkozó különleges előírást, amelyre a lejáratí idő nem vonatkozik.
- (3) 2021. szeptember 22-én az Európai Bizottság elfogadta az általános vámkedvezményrendszer alkalmazásáról és a 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot². A javasolt rendelet hatálybalépésének tervezett időpontja 2024. január 1. A rendes jogalkotási eljárás még folyamatban van és fennáll a kockázata annak, hogy nem zárul le 2023. december 31-ig. Ezért javaslatot kell tenni a 978/2012/EU rendelet meghosszabbítására annak érdekében, hogy 2023. december 31. után, az említett rendeletet felváltó rendelet elfogadásáig és alkalmazásáig is biztosított legyen a rendszer működésének folytonossága.
- (4) A jelenlegi rendelet meghosszabbításával rendelkezésre álló időszaknak elég hosszúnak kell lennie ahhoz, hogy biztosítani lehessen az új rendelet elfogadására irányuló jogalkotási folyamathoz szükséges időt. Következésképp a 978/2012/EU rendelet alkalmazásának időbeli hatályát 2027. december 31-ig meg kell hosszabbítani. Amennyiben a COM(2021) 579 bizottsági javaslaton alapuló rendelet ezen időpont előtt alkalmazandóvá válik, a 978/2012/EU rendelet alkalmazási időszakának meghosszabbítását megfelelő átmeneti időszak biztosítása mellett

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 978/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 303., 2012.10.31., 1. o.).

² COM(2021) 579 final.

megfelelően le kell rövidíteni. A 978/2012/EU rendelet folyamatos alkalmazásának biztosítása érdekében, amennyiben e rendelet kihirdetésére 2023. december 31. után kerül sor, azt visszamenőleges hatállyal, 2024. január 1-jétől kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 978/2012/EU rendelet 43. cikkének (3) bekezdésében a „2023” év helyébe a „2027” év lép.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba. Ha a kihirdetésre 2023. december 31. után kerül sor, ezt a rendeletet visszamenőleges hatállyal, 2024. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KÖLTSÉGVETÉS BEVÉTELI OLDALÁRA KÖLTSÉGVETÉSI HATÁST GYAKORLÓ JAVASLATOKRA VONATKOZÓAN

1. A JAVASLAT CÍME:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2012. október 25-i 978/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

2. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTELEK:

Bevételi sor (alcím/jogcímcsoport/jogcím): 120. cikk

A költségvetésben az érintett évre előirányzott összeg: tárgytalan

(csak címzett bevételek esetében):

A bevételeket a következő kiadási sorhoz (alcím/jogcímcsoport/jogcím) rendelik: tárgytalan

3. PÉNZÜGYI HATÁS

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása

X A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásokra, viszont van pénzügyi hatása a bevételre.

☐ A javaslatnak pénzügyi hatása van a címzett bevételekre

A hatás a következő:

(millió EUR egy tizedesjegyig)

Bevételi sor	Bevételre gyakorolt hatás ³⁴	12 hónapos időszak 2024.1.1-jétől kezdve (adott esetben)	2024. év
120. jogcímcsoport	<i>Saját forrásokra gyakorolt hatás</i>		-2 977,6
Alcím/jogcímcsoport/jo gcím...			

Az intézkedés utáni helyzet					
Bevételi sor	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]

³ Az éves összegeknek az 5. szakaszban meghatározott képleten vagy módszeren alapuló becsléseknek kell lenniük. Az induló évben az éves összeget általában csökkentés nélkül vagy arányosan fizetik ki.

⁴ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) esetében nettó összeget kell megadni, azaz a 20 %-os beszedési költségekkel csökkentett bruttó összeget.

Alcím/jogcímcsoport/jogcím...					
Alcím/jogcímcsoport/jogcím...					

(Csak címzett bevételek esetében, azzal a feltétellel, hogy a költségvetési sor már ismert):
tárgyaltan

Kiadási sor ⁵	N. év	N+1. év
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...		
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...		

Az intézkedés utáni helyzet					
Kiadási sor	[N+1]	[N+2]	[N+3]	[N+4]	[N+5]
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...					
Alcím/jogcímcsoport/jogcím ...					

1. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

Tárgyaltan

EGYÉB MEGJEGYZÉSEK

Az általános vámkedvezményrendszer (GSP) meghatározott feltételek mellett vámkedvezményeket biztosít az EU-ba belépő bizonyos termékekre.

A legfrissebb rendelkezésre álló adatok (2019)⁶ alapján a javasolt GSP-rendelet értelmében a szóban forgó kedvezmények 2 977,6 millió EUR bevételkiesést jelentenek az EU számára (1. melléklet).

Az új rendelet meglévő kedvezményeket tartana fenn. Emellett csökkentheti a bevételkiesést az a lehetőség, hogy egy ország kikerülhet a rendszer hatálya alól, amennyiben átkerül a közepes jövedelmű országok felső kategóriájába vagy szabadkereskedelmi megállapodást köt az EU-val.

A teljes bevételkiesés 3 970 millió EUR (bruttó összeg) lenne. A beszédési költségek ellentételezésére a tagállamokban visszatartott 25 % levonásával az uniós költségvetés

⁵ Csak szükség esetén használandó.

⁶ A 2020. és 2021. évi adatok rendelkezésre állnak, de a számítások nem ezeken alapulnak, mivel a 2020-as év szokatlannak és nem reprezentatív évnek minősül.

bevételekiesése 2 978 millió EUR lenne, amely a következőképpen oszlik meg a különböző rendszerek között:

Millió EUR	Kedvezményes behozatal	Bevételekiesés	25 %-os levonás a tagállamok beszedési költségeire
EBA	25 171	2 764	2 073
GSP+	8 406	776	582
GSP	13 005	430	323
Összesen	46 583	3 970	2 978

1. melléklet: Az uniós bevételekre gyakorolt hatás GSP-kedvezményezetttek szerinti bontásban

EBA-országok	Teljes behozatal x 1000 EUR	Jogosult behozatal x 1000 EUR	Kedvezményes behozatal x 1000 EUR	MFN- átlag	Átlagos EBA vámtarifa	EU bevételekiesés x 1000 EUR
Afganisztán	49 655	19 501	14 802	2,9 %	-	434
Angola	3 520 990	37 270	31 004	7,7 %	-	2 378
Banglades	15 927 629	15 874 498	15 366 176	11,7 %	-	1 805 019
Benin	19 183	2 854	2 059	7,0 %	-	145
Bhután	10 022	9 817	9 435	5,7 %	-	542
Burkina Faso	242 090	20 944	20 000	6,1 %	-	1 225
Burundi	31 505	262	142	5,3 %	-	7
Kambodzsa	4 574 251	4 428 234	4 173 909	11,9 %	-	497 288
Közép-afrikai Köztársaság	12 149	66	-	-	-	-
Csád	135 515	1 950	-	-	-	-
Comore-szigetek	23 416	9 408	8 691	6,6 %	-	573
Kongói Köztársaság	822 182	8 453	1 794	11,1 %	-	200
Dzsibuti	3 184	874	81	11,5 %	-	9
Egyenlítői-Guinea	886 116	16 843	7 407	0,7 %	-	52
Eritrea	1 962	1 737	1 681	11,9 %	-	200
Etiópia	520 210	255 691	246 854	8,8 %	-	21 684
Gambia	13 247	10 897	10 145	8,0 %	-	808

Guinea	732 435	4 534	1 738	5,9 %	-	103
Bissau-Guinea	64 299	515	411	8,4 %	-	35
Haiti	33 890	10 672	8 747	11,0 %	-	962
Kiribati	66	65	12	11,0 %	-	1
Laosz	285 962	240 844	212 040	10,0 %	-	21 274
Leshoto	299 445	4 710	597	9,1 %	-	54
Libéria	327 056	3 113	2 001	4,5 %	-	90
Madagaszkár	906 173	698 620	8 151	6,9 %	-	566
Malawi	259 579	246 715	238 199	0,1 %	-	199
Mali	30 942	5 873	3 700	5,1 %	-	189
Mauritánia	675 106	336 957	332 825	8,8 %	-	29 243
Mozambik	1 619 461	1 144 760	1 099 775	3,0 %	-	33 386
Mianmar	2 731 998	2 593 015	2 470 859	11,0 %	-	273 017
Nepál	67 719	59 535	55 329	7,9 %	-	4 377
Mali	6 185	3 927	2 583	1,0 %	-	26
Ruanda	52 002	10 968	10 046	5,9 %	-	593
São Tomé és Príncipe	7 659	877	740	3,4 %	-	25
Szenegál	471 995	337 004	330 186	10,0 %	-	32 859
Sierra Leone	265 673	2 927	1 455	3,3 %	-	48
Salamon-szigetek	61 559	61 419	61 272	22,2 %	-	13 612
Szomália	23 119	301	-	-	-	
Dél-Szudán	1 862	1 447	-	-	-	
Szudán	272 348	7 975	6 998	1,6 %	-	113
Tanzánia	419 033	232 563	225 134	4,0 %	-	9 052
Kelet-Timor	4 187	1 256	0	12,3 %	-	0
Togó	211 711	17 563	16 359	6,4 %	-	1 045
Tuvalu	224	88	-	-	-	

Uganda	416 610	131 769	129 242	7,6 %	-	9 798
Vanuatu	742	77	22	4,0 %	-	1
Jemen	95 481	9 726	8 723	13,2 %	-	1 148
Zambia	352 622	54 298	49 852	2,8 %	-	1 371
EBA összesen	37 490 449	26 923 416	25 171 176	11,0 %		2 763 751

GSP+-országok	Teljes behozatal x 1000 EUR	Jogosult behozatal x 1000 EUR	Kedvezményes behozatal x 1000 EUR	MFN-átlag	Átlagos GSP+ vámtarifa	EU bevételkiesés x 1000 EUR
Örményország	334 119	200 580	196 657	4,6 %	-	9 028
Bolívia	547 509	83 017	78 203	1,7 %	-	1 319
Zöld-foki-szigetek	84 537	68 040	61 240	20,1 %	-	12 288
Kirgiz Köztársaság	104 734	7 444	4 541	5,5 %	-	249
Mongólia	74 705	17 351	14 060	11,0 %	-	1 542
Pakisztán	5 917 043	5 268 942	5 116 967	10,1 %	-	514 803
Fülöp-szigetek	7 075 078	2 437 012	1 766 682	7,6 %	-	133 553
Srí Lanka	2 266 802	1 922 801	1 167 843	8,9 %	-	103 391
GSP+ összesen	16 404 528	10 005 187	8 406 193	9,2 %		776 174

Általános GSP országok	Teljes behozatal x 1000 EUR	Jogosult behozatal x 1000 EUR	Kedvezményes behozatal x 1000 EUR	MFN-átlag	Átlagos GSP vámtarifa	EU bevételkiesés x 1000 EUR
Kongó	737 147	2 623	236	7,4 %	4,1 %	8
Cook-szigetek	6 385	1 083		-	-	
India	38 052 127	8 626 452	7 929 033	9,6 %	6,5 %	247 014
Indonézia	13 531 056	6 140 299	4 835 094	8,2 %	4,6 %	174 707
Kenya	971 904	334 198	1 640	4,9 %	1,9 %	50
Mikronézia	39	24	4	11,5 %	7,0 %	0
Nauru	202	10		-	-	
Nigéria	17 072 490	161 796	129 049	7,3 %	2,8 %	5 726
Niue	269	35		-	-	
Szamoa	879	457		-	-	

Szíría	44 378	23 635	4 143	8,3 %	4,4 %	162
Tádzsikisztán	42 091	14 082	12 517	11,5 %	9,1 %	299
Tonga	237	177	127	9,7 %	3,2 %	8
Üzbegisztán	172 288	106 678	93 595	6,7 %	4,3 %	2 220
Általános GSP összesen	70 631 494	15 411 550	13 005 438	9,1 %	5,8 %	430 195